

1.3.2012

B7-0000/2012

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a B7-0000/2012. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez
az eljárási szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján
a Víz Világfórumról (Marseille, 2012. március 12–17.)

**Richard Seeber,
Sophie Auconie,
Daciana Octavia Sârbu,
Gerben-Jan Gerbrandy,
Michèle Rivasi,
Miroslav Ouzký,
Sabine Wils**

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság
nevében

B7-0000/2012

Az Európai Parlament állásfoglalása a 6. Víz Világfórumról (Marseille, 2012. március 12–17.)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 6. Víz Világfórumra, amelyre Marseille-ben kerül sor 2012. március 12–17-én,
- tekintettel a Marrákesben (1997), Hágában (2000), Kiotóban (2003), Mexikóvárosban (2006) és Isztambulban (2009) megrendezett korábbi öt Víz Világfórum zárónyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2010. július 28-i, a vízhez és a köztisztasághoz való emberi jogról szóló 64/292. számú határozatára és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2010. szeptember 24-i, a biztonságos ivóvízhez és a köztisztasághoz való emberi jogról és hozzáférésről szóló 15/L.14. számú határozatára,
- tekintettel az ENSZ 2000. szeptember 8-i millenniumi nyilatkozatára, amely felsorolta a millenniumi fejlesztési célokat, amelyeket a nemzetközi közösséggel közösen dolgoztak ki a szegénység megszüntetésének célkitűzéseiként, valamint előírta a biztonságos ivóvízhez és az alapvető köztisztasághoz fenntartható hozzáféréssel nem rendelkező népesség arányának felére való csökkentését 2015-re,
- tekintettel az ENSZ „Víz változó világunkban” című harmadik vízfejlesztési világjelentésre,
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés által a vízszennyezésről 2011. május 16–18-án Budapesten elfogadott állásfoglalásra,
- tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre¹ (víz-keretirányelv),
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődésről szóló konferenciáját (Rio+20) megelőző közös európai uniós álláspont kialakításáról szóló, 2011. szeptember 29-i állásfoglalására²,
- tekintettel a 2009. március 16–22. között Isztambulban megrendezett Víz Világfórum kapcsán a vízről szóló, 2009. március 12-i³ és a Mexikóvárosban megrendezett 4. Víz Világfórumról (2006. március 16–22.) szóló, 2006. március 15-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a 6. Víz Világfórumról (Marseille, 2012. március 12–17.) szóló, a Bizottsághoz intézett 2012. január 25-i kérdésre (O-0000/2012 – B7-0000/2012),

1 HL L 327., 2000.12.22, 1. o.

2 P7_TA-PROV(2011)0430

3 P6_TA(2009)0137

4 P6_TA(2006)0087

- tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére, valamint 110.cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a fejlődő országok lakossága közel felének nem állnak rendelkezésére köztisztasági létesítmények, még több mint 800 millió ember használ nem biztonságos ivóvízforrásokat, valamint a biztonságos vízhez és a köztisztasági szolgáltatásokhoz való megfelelő hozzáférés és az alacsony fokú higiénia okozza évente több mint 2,5 millió gyermek halálát;
- B. mivel a vízgazdálkodás közvetlen hatással van az emberi egészségre, az energiatermelésre, a mezőgazdaságra és az élelmezésbiztonságra, és mivel a hatékony vízgazdálkodás a szegénység csökkentésének alapvető előfeltétele,
- C. mivel az erdőirtás, az urbanizáció, a népesség növekedése, a vegyi és biológiai szennyezés, valamint az éghajlatváltozás nagyobb nyomást gyakorolnak a biztonságos vízforrások rendelkezésre állásának és minőségének biztosítására, és megnövelik a vízzel kapcsolatos rendkívüli események kockázatát, valamint a szegénységben élő népesség a legveszélyeztetettebb és a legkevésbé alkalmazkodóképes e trendekhez;
- D. mivel a víz földrajzi eloszlása nagyon egyenetlen, és gyakran jobban kezelhető a regionális és helyi hatóságok szerepét hangsúlyozó többszintű kormányzási megközelítéssel;
- E. mivel a 4. és 5. Víz Világfórumról szóló állásfoglalásaiban a Parlament felhívta a Bizottságot és a Tanácsot, hogy bátorítsák az EU helyi hatóságait arra, hogy a felhasználóktól a vízszolgáltatás és szennyvízkezelés ellenében beszedett díjak egy részét fordítsák decentralizált együttműködési fellépésekre, és – annak ellenére, hogy ez a lépés megnövelné a legszegényebb emberek vízhez és köztisztasághoz való hozzáférését – e kérések ezidáig nem vezettek semmilyen eredményre;
- F. mivel a vízinfrastruktúra-rendszerek gyakran elégtelenek a fejlődő országokban és elavultak a fejlett országokban;
- G. mivel az új technológiai fejlesztések által elérhető a nagyobb vízhatékonyság és fenntarthatóság, és különösen felhasználhatók a fejlődő országok előnyére;
- H. mivel a víz-keretirányelv keretet alakított ki a tiszta víz EU-n belüli védelmére és helyreállítására, valamint hosszú távú, fenntartható használatára;
- I. mivel a víz jó minőségi állapota leginkább a természetbe kerülő, szennyezőanyag-kiürítés, -kibocsátás és -vesztés csökkentése révén érhető el,
- J. mivel az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésről szóló Európa 2020 stratégia keretében a közös agrárpolitikára és a kohéziós politikára javasolt új uniós keretek szót emeltek a környezetvédelmi és éghajlati kérdések horizontális kezelése mellett;
- K. mivel a háromévente összeülő Víz Világfórum egyedülálló platformot biztosít, ahol a vízközösség és a vízpolitika, valamint a világ minden régiójából származó döntéshozók összegyűlnek, vitákat folytatnak, és megpróbálnak megoldásokat találni a vízbiztonság

elérésére;

- L. mivel a 6. Víz Világforum – melynek témája a „Megoldások ideje” – meghatározott 12 kulcsfontosságú prioritást a vízzel kapcsolatos cselekvésre, amelyeket 3 stratégiai irányba sorolt: „az általános jólét biztosítása”, „hozzájárulás a gazdasági fejlődéshez” és „a kék bolygó megőrzése”, valamint a siker 3 feltételét;

Az általános jólét biztosítása

1. kijelenti, hogy a víz az emberiség közös java, ezért nem szabad, hogy nyereség forrását képezze, és a vízhez való hozzáférésnek alapvető és egyetemes jognak kellene lennie; üdvözlí a biztonságos ivóvízhez és a köztisztasághoz való emberi jog ENSZ általi elismerését, mint a megfelelő életszínvonalhoz való jog része; felszólít arra, hogy minden szükséges lépést tegyenek meg annak érdekében, hogy a legszegényebb népesség számára 2015-re biztosítani lehessen a vízhez való hozzáférést;
2. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg elkötelezettségüket az ENSZ ivóvíz és köztisztaság területén kitűzött millenniumi céljainak teljesítése iránt, és hogy vegyék figyelembe a fenntartható fejlődésről szóló Rio+20 konferencián elért eredményeket; hangsúlyozza, hogy a Víz Világforumon folytatott viták középpontjában a mezőgazdasági és gazdasági fejlődésre irányuló stratégiáknak és megoldásoknak kell állniuk, amelyek biztosítják a vizek hozzáférhetőségének és minőségének magas szintjét;
3. hangsúlyozza, hogy konkrét kötelezettségvállalásokat kell tenni a vízkészletek előmozdítása és védelme érdekében, különösen a következő Rio+20 konferenciára való felkészülés jegyében;
4. úgy véli, hogy a közegészségügynek és a környezetvédelemnek minden vízkezelési politika prioritásának kell lennie; hangsúlyozza az ivóvízforrások védelmének az emberi egészség szempontjából alapvető szerepét; felszólít a teljes vízkörforgásra kiterjedő vízügyi intézkedések tervezésére és végrehajtására a vízgyűjtő területeken; rámutat, hogy a vízszennyezés problematikájával a forrásnál kellene foglalkozni, és csökkenteni kellene azon veszélyes anyagok mennyiségét, amelyek a természetbe és az ivóvízkészletekbe kerülnek; felszólít a „szennyező fizet” elv végrehajtására;
5. kiemeli a víz szerepét a békében és az együttműködésben; felszólít a határokon átnyúló felszíni és földalatti vizek közös kezeléséről szóló nemzetközi megállapodások megkötésére és végrehajtására, amelyek által a lakosság és a hatóságok együtt biztosítják a vízforrások fenntartható kezelését, és amelyek biztosítékot jelentenek a helyi és nemzetközi konfliktusok ellen;

Hozzájárulás a gazdasági fejlődéshez

6. hangsúlyozza, hogy egyensúlyban kell tartani a vízfelhasználást a kereslet, a rendelkezésre állás és – különösen a fejlődő országokban – a minőség biztosítása érdekében; felszólít nemzetközi, nemzeti és helyi szintű integrált vízgazdálkodási tervek elfogadására a területrendezéssel együtt;

7. felszólít köz- és magánbefektetésekre a vízzel kapcsolatos technológiák kutatásába és fejlesztésébe valamennyi téren; ösztönzi az új víztechnológiák, berendezések és létesítmények használatát a mezőgazdaságban az elegendő és biztonságos élelmiszerek fenntartható módon, hatékony vízfelhasználással és nem hagyományos vízforrások – például a tisztított szennyvíz locsolásra és ipari célra történő újrafelhasználása – jobb kihasználásával történő előállítására érdekében;
8. felszólít a vízvédelemmel, a vízgyűjtéssel, az öntözési technikákkal, a felszín alatti vízzel való gazdálkodással, a szennyvízkezeléssel stb. kapcsolatos technológia és tudás átadását gátló akadályok elmozdítására;
9. hangsúlyozza a vízhatékonyság fontosságát; felszólít a víz hatékonyabb használatára, különösen az olyan ágazatokban, mint a mezőgazdaság, ahol a legtöbb vizet használják, és ahol a hatékonyságnövekedést a leginkább el lehet érni; felszólít továbbá – a kapcsolódó energiamegtakarítási képességet is figyelembe véve – hatékonysági minimumkövetelmények meghatározására az uniós piacon forgalomba hozott olyan termékek esetében, amelyek nagy hatással vannak a vízfogyasztásra;
10. hangsúlyozza, hogy a víz fenntartható használata mind gazdasági, mind környezeti szempontból elengedhetetlen; felszólít a víz árképzési rendszereinek nagyobb átláthatóságára;

A kék bolygó megőrzése

11. hangsúlyozza, hogy a víz különösen érintett az éghajlatváltozás hatásaiban, amely a rendelkezésre álló víz – különösen az ivóvíz – mennyiségének és minőségének csökkenéséhez, valamint az áradások és aszályok gyakoriságának és intenzitásának emelkedéséhez vezethet; felszólít arra, hogy az éghajlatváltozással és az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos politikák kellően vegyék figyelembe a vízforrásokra gyakorolt hatást; kiemeli a kockázat-megelőzés, a -mérés és a válaszstratégiák fontosságát a vízzel összefüggő rendkívüli jelenségek megelőzése céljából;
12. felhívja az országokat, hogy 2015-re tűzzenek ki mennyiségi célt a városi szennyvízből és a szárazföldi tevékenységekből származó vegyi és biológiai szennyezés csökkentésére a víz minőségének védelme és helyreállítása, valamint a vízforrások és az ökoszisztémák fenntarthatóságának támogatása érdekében; emlékezteti a tagállamokat, hogy a víz-keretirányelv értelmében kötelezettségeik vannak a víz jó minőségi állapotának elérésére 2015-ig; felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést és bocsássonak rendelkezésre elegendő forrást a vízminőségi célok eléréséhez;

A siker feltételei

13. ösztönzi egy világ- és EU-szinten megosztott víztani szakismereti adatbank kifejlesztését; felszólít általános érvényű kulcsfontosságú mutatók kidolgozására a víz minősége, mennyisége, rendelkezésre állása és megfizethetősége vonatkozásában, valamint vízhatékonysági mutatók kidolgozására a vízgyűjtő terület szintjén;
14. támogatja globális szintű integrált vízgyűjtőterület-gazdálkodási tervek kidolgozását;

hangsúlyozza a vízgyűjtő területekre vonatkozó gazdálkodási tervek elsődleges szerepét az uniós vízpolitikának a víz-keretirányelv szerinti végrehajtásában; kiemeli a regionális és helyi hatóságok alapvető szerepét a globális vízügyi kérdések költségghatékony kezelésében és a korrupció megelőzésében;

15. felszólítja a Bizottságot az Európai Unió nevében és a tagállamokat, hogy csatlakozzanak a nemzetközi vízi utakról szóló 1997. évi ENSZ-egyezményhez, és mozdítsák elő a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelméről és használatáról szóló 1992. évi helsinki egyezmény módosításainak hatálybalépését, lehetővé téve ily módon, hogy ezen eszköz alkalmazási köre az ENSZ-EB országain túlra is kiterjedjen, valamint ösztönzi az 1992. évi helsinki egyezményhez csatolt, a vízről és az egészségről szóló jegyzőkönyv még szélesebb körű ratifikálását annak érdekében, hogy előmozduljon a nemzeti és transznacionális vízgyűjtő területek összehangolt és pártatlan irányítása;
16. hangsúlyozza, hogy el kell érni a rendelkezésre álló források tematikus koncentrációját a vízügyi kérdésekben, és e kérdéseket valamennyi politikai területbe – többek között az EU valamennyi pénzügyi és jogi eszközebe – be kell iktatni; kiemeli, hogy a vízügyi kihívások kezelése nélkülözhetetlen a működő zöld gazdaságra való sikeres áttéréshez és annak működéséhez;
17. ismételten felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy bátorítsák az uniós helyi hatóságokat arra, hogy a felhasználóktól a vízszolgáltatás és szennyvízkezelés ellenében beszedett díjak egy részét fordítsák decentralizált együttműködési fellépésekre; felhívja a figyelmet a néhány tagállamban bevezetett „1% szolidaritás a vízért” elvre, mint lehetséges követendő példára;
18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárának.